

In gesprek met een echte Reuselnaar

Vruuger werkte ik liever op het boerenbedrééf van m'n auwers dan te gón leren bij de fraoters. Ik hurde op school dan ok nie bé de utslovers.

Jan Adams in de tuin van zijn woonhuis aan de Mierdseweg 12, op 14 oktober 2009.

Aan het woord is de 69-jarige Jan van Coop van Cope Jan, de oudste zoon van het negen kinderen

tellende gezin van Coop Adams en zijn vrouw Jaan van d'n Hollander (Lavrijsen).

Coop Adams had in 1948 al een tractor. Hier zit hij met zijn opvolger, zoon Jan, achter het stuur van zijn Hanomag voor hun boerderij aan de Heikant 3.

Grootouders

Opa Jan Adams, in Reusel bekend als *Cope Jan*, is geboren in 1879. Ik herinner hem als een rustige, hardwerkende, zorgzame opa die ik nog nooit kwaad heb gezien. Oma, Net van de Laar ook wel *Cope Net* genoemd is al in 1949 overleden. Dat is me bijgebleven omdat ik nog weet dat ik niet naar de kerk mocht toen ze begraven werd. Vermoedelijk was ik er met mijn 8 jaar nog te jong voor. Oma had een broze gezondheid en zat altijd in een rolstoel. Bij mooi weer zat ze vaak voor de boerderij in de zon. Hun boerderij stond aan de Achterste Heikant waar behalve onze vódder ook tante To, tante Regien, tante Miet, tante An, Willem oom, Frans oom en Marten oom zijn opgegroeid. Marte oom is in zijn jonge jaren tegen een kar aangelopen, als gevolg daarvan is hij heel zijn leven invalide gebleven.

Al voor de oorlog werden onze vódder, in Reusel beter bekend als *Coop Adams*, en Frans oom *de boeren* op opa's boerderij. Opa en oma en de andere broers en zusters woonden daar toen ook nog. Willem oom is lange tijd een fanatiek smokkelaar geweest. Op een keer werd er door commiezen in hun schuur een hele grote partij boter ontdekt die Willem daar verstopt had, waarop een gerechtelijk strafproces volgde. Echter, omdat de schuur eigendom was van Frans oom werd die er voor gestraft. Ook Willem oom kon door zijn smokkelpraktijken niet altijd de rechterlijke macht ontlopen. Toen oma een hersenbloeding had gekregen en er ernstig aan toe was mocht hij vanuit de gevangenis op bezoek komen. Hij had toen stokken in zijn broek om vluchten te voorkomen.

Opa Adams heeft een mooi leven gehad en is bijna 101 jaar oud mogen worden. Dat had ook zijn keerzijde. Zo heeft hij het overlijden van zijn kinderen Tante Regien, Marte oom, Willem oom en zijn

Het jonge gezin van Coop Adams en Jaan van d'n Hollander omstreeks 1951. V.l.n.r. Net, Wim, Marian, Maria, moeder met Peter op schoot, opa Cope Jan, vódder met Frans, Jan, Theo en heeroom Theo Lavrijsen.

schoonzonen ome Toon van Gorp en ome Wout van Gompel moeten meemaken. Allemaal zwarte bladzijden in zijn leven, vertelt Jan.

Ouderlijk gezin

Enkele jaren voor de oorlog leerde onze vódder ons moeder, Jaan van d'n Hollander (Lavrijsen), kennen. In 1938 zijn ze getrouwd en werd

Omstreeks 1954 had Coop Adams al een auto. Hier poseert het gezin bij de nieuwe aanwinst voor hun boerderij aan de Heikant 3. V.l.n.r. moeder Jaan, Marian, vódder Coop, Peter, Martien op auto, Frans, Jan, Maria, Net en Wim.

opa's boerenbedrijf opgedeeld. Frans oom bleef boer op de boerderij van opa en onze vódder liet door aannemer *Lauwkes* (Goudsmits) een nieuwe boerderij bouwen. De boerderij werd gebouwd, vanaf de Turnhoutseweg gezien, een paar honderd meter de Pikoreistraat in, aan de linkse kant van de weg. Het adres was toen nog Heikant 3. Pas op het eind van de zestiger jaren is het Pikoreistraat geworden. Wij hebben het altijd *d'n Hoikant* blijven noemen.

Tegenover onze boerderij bouwde *Lauwkes* in die tijd ook nog een burgerhuis waar tante Miet en ome Toon van Gorp in gingen wonen. Beide woningen werden op precies dezelfde dag voor de eerste keer bewoond. Dat kwam omdat zowel onze vódder als zijn zuster tante Miet met hun geliefden op dezelfde dag in het huwelijksbootje stapten, namelijk op zaterdag 18 juni 1938.

In de periode 1939 - 1952 kregen mijn ouders aan *d'n Hoikant* negen kinderen waarmee ons gezin compleet was. De eerste was ons Net, gevolgd door mij op 21 november 1940. Het was het eerste oorlogsjaar. Daarna zagen achtereenvolgens mijn boertjes en zusjes Theo, Marian, Wim, Maria, Peter, Frans en Martien er voor de eerste keer het levenslicht.

In mijn jonge jaren hadden mijn ouders al een behoorlijk gemengd boerenbedrijf opgebouwd met 6 tot 7 hectare eigen grond en 13 hectare ontgonnen pachtgrond. Behalve rond de boerderij en bij het Reusel Sport terrein lag deze grond in de *Kuipers Haoi* achter het motorcrossterrein. De ontgonnen pachtgrond lag in *de Haoi* in de buurt van de Laarakerdijk en de Belgische grens. We hadden ongeveer 10 melkkoeien en een aantal fokzeugen. Onze pa liet op de fokdagen zijn zeugen keuren om zogenaamde sterzeugen te krijgen. De biggen en dus ook de birkes (mannetjes) van de sterzeugen brachten meer op omdat daarmee doorgefokt mocht worden. Ook hadden we zo'n 1500 kiepen voor de productie van voornamelijk broedeieren. Behalve boer is onze

De lagerschoolklas van Jan Adams van het 5de of 6de leerjaar, omstreeks 1951. Voorste rij v.l.n.r. Martien van Limpt, Jan van Woute Piet (van Gompel), Jan van Henke Sieme (Vosters), Gerrit Laarakker, Jan van Mille (Kaethoven), Piet Adams, Mies Coop (Jansen), Jos van den Borne en Ton van den Hout. Tweede rij v.l.n.r. Jan van Piet van den Hollander (Lavrijsen), Jan van Willekes (Jansen), Martien van Péérke Bel, Jac van de Goor, Kees van de Smed (de Kroon), Jan van Graote (van Gompel), onbekend, Leo Schoormans, Henk Lathouwers, Péér van de Witte (Heesters), Gust van de Kuster (Daniëls), Toon Voets (Verhagen) en Leo van Woute (van Gompel). Derde rij v.l.n.r. eerste 2 onbekend, Jan van Hoppe, Frans van Gusje Vet (van Gestel), Lowie van Lankmannen (Lavrijsen), Theo van Prinsen Tuntje (van Limpt), Jo van Limpt, Jan van Jan Marte (van Gompel), onbekend, Toon Schaf (Hendrikx) en Jan van den Hollander (Lavrijsen). Achteraan v.l.n.r. Giel Gijbels, Jan van Eekert, Jan van Coop Adams, Jos Potlepel (de Laat), Toon Potlepel, Ad de Kort, Henk Voets (Lemmens), Martien Borgmans, Jo Aarts, Gerrit Goorman, Johan van Tinus van den Hollander (Lavrijsen), Kees van Gorp en Lau Frens (Lavrijsen).

vódder ook nog voerman geweest. Zo reed hij voor zijn opdrachtgevers bouwmaterialen en kunstmest dat opgehaald werd aan het kanaal in Oirschot en Tilburg.

Al op kleuterleeftijd was ik voorbestemd om boer te worden. Ik weet nog dat ik regelmatig bij onze vódder op de *transporter* (transportfiets) stond tussen de *róómkiepen* in op weg naar *de Haoi* waar de koeien stonden. Met mijn knuistjes hield ik me stevig vast aan de oren van de *róómkiepen* waar ik maar amper overheen kon kijken. Ook weet ik nog dat onze buurtgenoten Nol en Toon *Tuut* (Dirkx) en hun zussen Miet en Leen heel mooi konden zingen. Uit volle borst zingend van oude Brabantse liedjes hoorden we ze vaak van grote afstand aankomen wanneer ze van hun werk op *de Haoi* terug kwamen. Heel mooi om dat toen te horen, vertelt Jan.

Het Jongensgilde ging omstreeks 1955 met de fiets op bedevaart naar Scherpenheuvel. Staande uiterst links Jan van Woute Piet (van Gompel), 6de van links Jan Adams, 8ste van links Jan van Gorp, uiterst rechts Sjoerd Gevers. Zittende 2de van rechts Péér van Jan Rijkers en uiterst rechts Toon van Bert Verhagen.

De Jonge Boerenstand omstreeks 1957. Achterste rij vierde van links Jan Adams. We herkennen verder Jan van Prinsen Tuntje (van Limpt), Lowie van Piet van de Grote (Lavrijsen), Henk van Boere Piet (van Loon), Péérke van d'n Haoverzak (van Gorp), Kees Sjol (Lavrijsen), Gerrit Goorman, Ad van Jan Marte (van Gompel) en Frans van Kiskes (Lavrijsen).

Oorlogstijd

Het eerste wat ik van de oorlog merkte moet tijdens de Bevrijdingsdagen van september 1944 zijn geweest. Toen ik op een morgen wat kachelhout uit de *schob* moest halen, lag daarin een Duitse soldaat te slapen. Ook stonden er legervoertuigen in de schuur. Toen we even later in de keuken zaten te eten kwam er een Duister binnen die een paar van onze konijnen en *kiepen*

Met de vereende krachten van familieleden en buurtgenoten werd in 1967 de complete kiepenkooi van Coop Adams zo'n 70 meter verplaatst. Geheel rechts met pet staat Jan Adams. We herkennen verder Jan van Gorp en Péérke van d'n Haoverzak (van Gorp).

had geslacht om daar te komen braden. Ons moeder was daar heel kwaad om maar durfde dat niet aan de Duitser te laten merken. Wij vonden het wel leuk want we kregen er van hem gekleurde muisjes voor terug die we nog nooit hadden gezien laat staan geproefd.

Een paar dagen later kregen we echt een hekel aan de Duitsers toen een fanatieke jonge Duitser onze *vódder* bedreigde met zijn geweer. Hij had een paard nodig en wist blijkbaar dat wij een goed paard hadden. Toen onze *vódder* met het *auw kaoi perd* van opa aankwam riep die Duitser op dreigende toon: "Das ist kein Pferd!" Er zat niets anders op dan ons eigen paard af te geven dat in de buurt verborgen was. We hebben dat paard nooit meer terug gezien!

Toen de gevechten om Reusel begonnen hebben we in eerste instantie een paar dagen met ons gezin in een schuilkelder gezeten die bij ons in *d'n hof* was gegraven. Daar was het al gauw niet veilig meer en we zijn gevluht naar opa's boerderij waar een ruime schuilkelder was gebouwd. Ook het gezin van tante Miet en ome Toon van Gorp was daar ingetrokken. Daar beleefden we hachelijke momenten toen de schuur en stal van opa's boerderij en het huis van buurman

Jan *Dut* (Adams) en zijn vrouw Lis van *d'n Brauwer* (van Limpt) in brand werden geschoten of gestoken en tot de grond toe afbrandden. Het paard van Jan *Dut* dat verbrand was werd in de grond gestopt. Dat had beter niet kunnen gebeuren want het water van de put die daar in de buurt zat werd er door vervuild en het water ondrinkbaar. Het paard moest daarom weer opgegraven worden en de grond rond de put ververst.

Burenhulp

Burenhulp was vanzelfsprekend in de omgeving van *d'n Hoikant*. Elkaar helpen bij het dorsen en oogsten was heel gebruikelijk. Het was een kinderrijke buurt waar het goed toeven was en waar iedereen *d'n oard* had!

Onze *vódder* ging met de tijd mee. In 1948 had hij al een tractor, later gevolgd door een melkmachine en een auto. In de oorlogsjaren en ook nog de eerste jaren na de oorlog hebben burgers vaak een beroep op onze *vódder* gedaan. Hadden ze eieren, melk of andere producten van de boerderij nodig dan konden ze altijd een beroep op hem doen. Vaak gaf hij het voor niks weg. Ook dienstmeiden en knechten konden bij ons in dienst komen. Zo zijn *Sus Pee* (Frans van Limpt) en *Joan van Trienen* (Jansen) als onderduiker in dienst geweest.

Schooltijd

De oorlog was maar amper voorbij toen mijn kleuterschooltijd aanbak. Dagelijks liep ik toen vanuit *d'n Hoikant* op mijn klompen de lange weg naar de kleuterschool van zuster Rosalien, meestal samen met neefje Jan van tante Miet (van Gorp).

Mijn lagereschooltijd viel in de tijd van het *Rijke Roomse Leven*, de dagelijks gang naar de kerk hoorde daarbij. Wekelijks kregen we van de fraters een rapport mee naar huis met niet alleen cijfers voor gedrag en ijver maar er werd ook ingevuld hoeveel keer we naar de mis waren geweest.

Op jonge leeftijd stond ik samen met ons Net al om 5.00 uur op.

Eerst moesten we ieder een stuk of 3 koeien melken en dan gingen we nog te voet naar de kerk en te communie. Op weg van de kerk naar school aten we ons van thuis meegebrachte brood pas op.

Heilige boontjes waren we zeker niet. Samen met mijn leeftijdgenootjes en Jan van tante Miet, Sjoerd Gevers, Jan en Ad Lathouwers, Leo Laarakker en Gerrit, Peter en Martien Verhagen haalden we onderweg in wisselende groepen allerlei kattenkwaad uit. Tamme kastanjes rapen bij de villa van Imants, *de stroom* (de Reusel) afdammen en met steentjes de stroompotjes van de houten elektriciteitspalen proberen kapot te gooien waren spannende bezigheden die verboden waren.

Thuis gekomen was er op de boerderij altijd werk aan de winkel. Ons moeder kon goed delegeren en iedereen moest thuis meehelpen bijvoorbeeld *kiepen uthaolen*, hout halen, water putten, *erpel raopen*, *schoefelen*, meehelpen met de oogst, koeien melken en de stal schoonmaken. Vooral ons Net stond daarbij haar mannetje, ze was heel sterk. Al op jonge leeftijd kon ze 2 *kiepen* vol met *róóme* op de *transporter* naar huis rijden. Ook ons moeder werkte op het land mee, voor het huishoudelijk werk had ze dan vaak hulp van een dienstmeid.

Samen met mijn kameraden verdiende ik met *erpel raopen* extra kermisgeld. Opa Adams, onze *vódder* en Frans oom hadden dan al vroeg in de morgen met de riek een grote *hoek erpel* uitgestoken die wij moesten oprapen. We kregen er een dubbeltje per mand voor. Vooral Kees van tante Miet kon dat razend snel. Aan werken had ik helemaal geen hekel, dat deed ik het liever dan naar school gaan, vertelt Jan.

Veugeltjes zuuken

Was het werk klaar dan was er toch ook wel tijd voor andere bezigheden. Samen met Jan en Kees van tante Miet, *Bert Dut* en Gerrit en Martien Verhagen waren we veel

Jan Adams staat hier omstreeks 1971 met zijn kinderen Anja en Jack voor zijn nieuwe huis van zijn boerenbedrijf aan de Laarakkerdijk 7.

in de bossen te vinden die er aan *d'n Hoikant* volop waren. Hutten bouwen en *veugeltjes zuuken* waren geliefde bezigheden Bij de familie van Frie van Herk die tegen de bossen aan woonde mocht er veel. Daarom waren we daar regelmatig te vinden om er onze creatieve bouwkunsten bot te vieren waaraan ook de dochters Jo en Maria aan meededen. Het zandkot bij Joan van *d'n Haoverzak* (van Gorp) en dat bij *Toorte Marten* (van Gompel) waren plaatsen waar we vrij konden ravotten en graven.

Eksters uithalen was heel spannend omdat die vaak in heel hoge bomen een imposant nest bouwden. In hoge bomen klimmen ging ik niet uit de weg. Op een keer zat ik bijna bij een nest in een hoge solitaire eikenboom vlak bij het huis van *Jan Dut*. *Lis Dut*, de vrouw des huizes, had dat blijkbaar gezien en rende in paniek naar ons toe. Op haar knieën smeekte ze uit de boom te komen daarbij de hemel aanroepend dat het goed met mij mocht aflopen.

Jongensgilde

Omstreeks 1954 werd ik lid van het

Jongensgilde dat toen nog in het patronaat van de fraters gehuisvest was. De hoofdleider was toen Jos Bressers, andere leiders waren Peter van *Boeren Sjef* (van Loon)

Het gelukkige bruidpaar Jan en Tonnie Adams-van Rijthoven op 29 december 1966.

en Huub Verhagen. De activiteiten waren gericht op sport, spel samenhangigheid en creativiteit. Andere leden die ik me nog kan herinneren waren Ad van kleermaker Dolf de Kort, Jos van Boere Sjef, Jan van Millen (Kaethoven) en Toon en Bert Verhagen. Bij een zoon van schoenmaker Baselmans in Bakkerstraat leerden we trommelen. Ook zijn we een keer op bedevaart naar Scherpenheuvel geweest.

Fietsen heb ik altijd goed gekund. Toen ik een jaar of 15 was, reed ik met een aantal jongens van d'n Hoek die een paar jaar ouder waren dan ik naar de toentertijd bekende processie in het Belgische Hakendover bij Tienen dat nog een eind achter Diest ligt. Een tocht waarbij 11 heuvels beklommen moesten worden. De processie in Hakendover met paarden was heel bijzonder. Midden in het veld met opgeschoten graan was een altaar opgesteld. Dat graan werd door de paarden finaal platgetrapt. Volgens de legende herstelde dat graan zich weer in een paar weken. Reuselnaren die later zijn gaan kijken hebben dat beaamd. Ook zegt de legende dat bij een boer die zijn veld niet beschikbaar stelde zijn oogst op dat veld mislukte.

Om hemelse steun te vragen voor Gerrit van Harrie Verhagen die leukemie had zijn we nog een keer naar Hakendover gefietst. Daar hebben we de zogenaamde 'dertiende' gedaan. Dat is een vorm van *pesjonkelen* dat bestaat uit dertien keer een tochtje lopen langs de kerk en kapelletjes van het dorp waarmee we voor Gerrit een noeven verdienden. Gerrit is helaas toch aan zijn ziekte overleden.

Jonge Boerenstand

Na mijn lagerschooltijd ben ik naar de landbouwschool in Bladel gegaan. Met Gerrit Laarakker, Péér van de Witte (Heesters) en Johan van Tinus van d'n Hollander (Lavrijzen) trok ik wel eens op. We liepen er tegen een flinke straf aan toen we onderweg de vrouw van meester van Dijk, misschien wel een tikkeltje provocerend, hadden begroet met: "Dag vrouw van de mister!" We

Jan Adams en zijn kinderen Jack en Anja in 1975 bij hun nieuwe Cormach, een hydraulische kraan voor het laden van o.a. ingekuilde maïs en ingekuild gras.

hadden volgens de directeur netjes moeten zeggen: "Hallo mevrouw van Dijk."

Na de landbouwschool ging ik direct werken op de boerderij van mijn ouders en werd toen ook lid van de Jonge Boerenstand. Hoogtepunt waren de jaarlijkse kring sportdagen en voor de beste sporters van de kring ook nog de interkringedagen. Allerlei sporten werden

er uitgeoefend en ook werd er aan piramide-bouwen gedaan. Vooral in hardlopen was ik bedreven.

Andere activiteiten was het helpen met de organisatie met de jaarlijkse varkensfokdagen en koren en stro ophalen om geld bij elkaar te brengen voor het sociaal fonds van de Boerenbond om de zogenaamde oogstdankgave te betalen. Ook kregen we bijscholing, vorming en namen deel aan de aanleg van

Oktober 1969, vier geslachten Adams. V.l.n.r. de trotse vader Jan van Coop van Cope Jan, de kwieke superopa Cope Jan met achterkleinzoon Jack op schoot en tenslotte de aandachtige opa Coop Adams.

Cope Jan (Adams) vierde op 17 maart 1969 in 'de Vrachtkar', zijn 90ste verjaardag. Kleinzoon Jan Adams reikt hem daarbij als 'tijdelijke' burgemeester van Reusel de medaille van verdiensten uit. Dochter To kijkt goedkeurend toe.

proefvelden.

Op mijn 17de jaar zat ik in het bestuur van de Jonge Boerenstand. De Jonge Boerenstand was ook op cultureel gebied actief met zang, dans

en toneel voor en door de leden. Omstreeks 1960 hebben we onder leiding van kapelaan Péér Verhoeven de operette 'De Vier Jaargetijden' opgevoerd. Binnen de 'Kring Eersel'

In april 1978 moet Jan Adams in het St. Jozefziekenhuis te Eindhoven al een heupcorrectie ondergaan. De problemen met zijn heupen zouden een cruciale rol gaan spelen in zijn verdere boerenbestaan. Hier zijn vrouw Tonnie en de kinderen Anja en Jack bij hem op bezoek. Jack deed op de dag zijn Eerste Communie.

haalden we er een eerste prijs mee, vertelt Jan.

Frater Theo

In het midden van de vijftiger jaren waren er in Reusel en omgeving veel roepingen om priester, broeder of frater te worden. Onze Theo die heel goed kon leren hoorde daar ook bij. Aangespoord door de Reuselse fraters ging hij na de lagere school naar de Fraters van Tilburg in Goirle om frater te worden. Tijdens zijn noviciaat in Tilburg leerde hij voor onderwijzer. Door de congregatie werd hij als onderwijzer uitgezonden naar Brazilië. In 1966 kwam hij in het Braziliaanse Belo Horizonte terecht, een stad met 3.000.000 inwoners, waar de fraters een school en een juvenaat hadden. Na eerst Portugees te hebben geleerd ging hij lesgeven, wat hij er 25 jaar zou blijven doen.

In 1970 werd in de sloppenwijken van Belo Horizonte door de fraters een sociaal medisch project opgezet waar Theo nauw bij betrokken was. Daarna volgde een overplaatsing naar Coronel Fabriciano, 200 km van Belo Horizonte, waar het kinderdorp 'Cidade do Menor' werd gesticht voor kleuter- en lager beroepsonderwijs en voor de opvang van kinderen. Onze Theo werd er de directeur. Daar woont hij nu nog samen met meest jonge Indonesische fraters. Ze moeten er zelf voor hun levensonderhoud zorgen. Het is een hele toer het kinderdorp in stand te houden. Mijn broer is dan ook heel blij met de financiële hulp afkomstig van het Reuselse 'Wereldwijd' en met de actie 'Theo (van Gompel) en Theo (Adams)' georganiseerd door de Reusel parochie. Hij is heel positief over de plaatselijke bevolking, hij vindt ze vriendelijk en gastvrij. Mede daarom heeft hij de Braziliaanse nationaliteit aangenomen. Mijn vrouw Tonnie en ik zijn hem in Brazilië gaan opzoeken. Heel indrukwekkend!

Eigen Boerderij

Omstreeks 1960 ging ik met *Péérke van Jaon van d'n Haoverzak* mee naar Hilvarenbeek kermis. Daar ontmoette ik per toeval Tonnie van Rijthoven uit Lage Mierde. Tijdens de

Superopa Cope Jan wordt 100 jaar op 21 maart 1979. Hier zit de 100-jarige met zijn achterkleinkinderen Anja en Jack en hun vader Jan Adams.

daaropvolgende kermis van Hooge Mierde sprong de vonk pas over. Toen ik Tonnie naar huis bracht en mijn aanstaande schoonvader mij met haar zag staan riep hij thuis aangekomen: *"Ons Tonnie sti mee nu jongen mee unnu witte bles op straat."*

Na 5 jaar verkering zijn we op 29 december 1966 getrouwd en

konden direct de boerderij betrekken van mijn ouders die we hadden overgenomen. Mijn ouders en mijn 3 jongste broers verhuisden naar de voormalige boerderij van Thieu Sweijen die door de ruilverkaveling vrij was gekomen. Ik ben mijn ouders er heel dankbaar voor dat ze het mogelijk maakten hun boerderij over te nemen. Onze vódder is

Oogstdankfeest van de Reuselse Boerenbond op het Gildeterrein bij de Rouwenbocht, in 1991. De sprekers zijn Ida Huijbregts en Jan Adams.

bij ons nog een tijdje doorgedaan met zijn fokzeugen. Daarvoor is de voormalige kiepenkooi van 15 x 7 meter zo'n 70 meter verplaatst. Tientallen opgetrommelde familieleden hebben die kooi in zijn geheel opgepakt en op z'n plaats gezet waarna er zeugenboxen in gemaakt werden. Om voldoende inkomsten te hebben ging onze vódder ook nog werken bij Van Hoppe Bouwmaterialen en later bij het Reuselse metaalbedrijf VDS.

Bijna waren ons Tonnie en ik gaan boeren in de Flevopolder. Dat ging echter niet door. We vielen af omdat er voor 40 plaatsen maar liefst 200 gegadigden waren.

Aan de Pikoreistraat is in 1967 ons Anja en in 1969 onze Jack geboren. Ze hebben ons ieder twee kleinkinderen geschonken waar we heel trots op zijn, vertelt Jan.

Naar de Haoi

In 1969 kregen we door de ruilverkaveling de kans aan de Laarakkerdijk 20 hectare aaneengesloten grond te krijgen waar we onze grond voor moesten inruilen. Met steun van het Borgfonds Landbouw konden we geld lenen om er een melkstal met een zogenaamde visgraat ligboxinrichting te bouwen. We kregen geen subsidie en moesten zuinig zijn. De stal werd gemaakt van een tweedehandse houten *kiepenkooi* van 32 bij 10 meter groot. De degelijke opbouw hadden we in Drunen bij Den Bosch afgebroken en met een vrachtwagen en tractoren naar Reusel vervoerd. Na de inrichting hadden we een moderne stal met plaats voor 50 melkkoeien.

Op 25 januari 1971 betrokken we er een losstaand nieuw woonhuis en woonden toen weer bij ons bedrijf. Er brak een tijd aan waarin we goed 'boerden', er werd een tweede ligstal gebouwd en groeiden naar zo'n 100 stuks vee waarvan een kleine 70 melkkoeien. Er moest hard gewerkt worden. Zo moesten er dagelijks meer dan 40 roomkiepen naar de straat gebracht worden. Echter in 1978 waren mijn heupen naar de knoppen en werd ik voor het werk afgekeurd waardoor we gedwongen waren met de melkkoeien te stoppen. De landbouw-

voorlichter schetste toen het weinig rooskleurig beeld: "Jullie kunnen twee dingen doen, investeren een knecht aanhouden en 'droog brood' eten of niet investeren, zonder knecht verdergaan en ook 'droog brood' eten." Conclusie: "Meer dan 'droog brood' eten zat er niet in!"

In 1990 en 1991 kreeg ik, op 50-jarige leeftijd, 2 nieuwe heupen en werd het boeren steeds moeilijker. We zijn tot 2000 doorgegaan met alleen akkerbouw waarbij zoon Jack vanaf 1989 heeft meegewerkt.

Mini camping

Omstreeks 1980 zijn Tonnie en ik begonnen met het ontvangen en huisvesten van groepen schoolkinderen op de boerderij waarvoor we in de stal een groepsaccommodatie hadden gemaakt. In 2000 hebben we de boerderij en de grond verkocht. Een hectare grond hebben we eruit gehouden en zijn er onze mini camping 'De Rijtsche Heide' begonnen. Dagelijks heb ik daar nog mijn bezigheden en de zorg en contacten met de campinggasten vind ik een leuke tijdsbesteding. In het jaar 2000 zijn we ook verhuisd en gaan wonen aan de Mierdseweg. Het is het huis waar vroeger het gezin van tante Cato Adams en *Wôtje van Wouten Door* (van Gompel) woonde. We hebben dat huis gekocht omdat: "Unne boer altijd grond wil hebben." Met 1800 vierkante meter grond werd hieraan voldaan, vertelt Jan.

Boerenbond

Toen ik rond 1980 met melkkoeien moest stoppen kreeg ik meer vrije tijd en werd lid van het bestuur van de Boerenbond. Tweeëntwintig jaar ben ik bestuurslid geweest waarvan 18 jaar als voorzitter. In die tijd was ik ook lid van het districtsbestuur. Het 100-jarig bestaan van de Reuselse Boerenbond in 1997 was een hoogtepunt in mijn bestaan als voorzitter. Er waren ook zorgelijke tijden voor de Boerenbond. Daarvoor namen we deel aan protestacties in Brussel en Straatsburg. Ik was ook lid van Ontwikkelings-samenwerking een orgaan van de Boerenbond die organisaties en

De Reuselse burgemeester Letty Demmers-van der Geest reikte in september 2001 aan Jan Adams de Koninklijke onderscheiding van lid van de Orde van Oranje Nassau uit. Jan kreeg deze onderscheiding voor zijn verdiensten voor o.a. de organisaties van de Boerenbond. Vrouw Tonnie kijkt op de achtergrond toe.

partijen steunen die daar voor in aanmerking kwamen. Door die betrokkenheid ben ik gevraagd voor het voorzitterschap van het Reuselse 'Wereldwijd', een functie die ik al weer veel jaren

bekleed. Momenteel steunen we Piet Wouters uit Hooge Mierde die in Zuid Amerika verblijft, zuster Clementine Wouters uit Hulsel die in Brazilië is, Theo van Gompel die vanuit Postel is uitgezonden naar

Jan Adams in 2007 bij broer frater Theo op bezoek in het kinderdorp van het Braziliaanse Coronel Fabriciano waarvan Theo directeur is. Het schamele interieur van het kantoor van Theo past helemaal bij zijn levensstijl.

Jan en Tonnie Adams-van Rijthoven tijdens hun feestelijke 40ste huwelijksdag op 29 december 2006 te midden van hun kinderen Anja en Jack in de tuin van hun huis aan de Mierdseweg 12.

Zaire, voorheen Belgische Kongo en onze Theo die in Brazilië verblijft. We hebben onze inkomsten uit de verkoop van tweedehands kleding en uit verkoop van gemaakte spullen tijdens markten en open dagen. Zo'n 18 jaar geleden ben ik lid geworden van de 'Onderlinge Hulp' een organisatie die zich inzet

om Reuselse gezinnen en personen financieel te steunen die dat goed kunnen gebruiken. De inkomsten komen voornamelijk uit de opbrengst van onze kermisactiviteit met het zogenaamde 'Rad van Avontuur', bij de ouderen ook wel bekend als de TBC-kraam.

Jan en Tonnie Adams-van Rijthoven waren op 29 december 2006, 40 jaar getrouwd. Hier staat het bruidspaar bij hun vier kleinkinderen Laura, Maud, Kelly en Stijn.

Dag van vandaag

Tonnie en ik trekken er graag op uit met onze camper. Om de zes weken ga ik rikken met de bestuursleden van de Jonge Boerenstand van 50 jaar geleden te weten, Kees van Hanneskes Piet (Tops), Theo van Prinsen Tuntje (van Limpt) en Frans van Kiskes (Lavrijsen). Bij goed weer gaan we samen met zo'n 14 leden van de Boerenbond ongeveer 40 kilometer fietsen in de omgeving van Reusel. We hebben het goed samen en vinden het mooi dat de kleinkinderen bij ons de ruimte en mogelijkheid hebben om in de tuin te spelen en te kunnen ravotten.

Slot

Jan Adams vertelt honderd uit over zijn levenswandel en over andere zaken die zijn pad kruisen. Veel jaren heeft hij zich ingezet voor de organisaties van de Boerenbond. Hij komt graag in contact met anderen en is nog steeds actief bij het Reuselse 'Wereldwijd', de 'Onderlinge Hulp' en op zijn mini camping 'De Rijtsche Heide'.

Jan heeft goede en zorgelijke tijden meegemaakt. Door zijn gezondheid heeft hij het boeren zoals hij het graag wilde moeten opgeven, het beroep waarvan hij al op jonge leeftijd wist dat hij dat ging doen. Hij heeft er zijn beste krachten aan gegeven. Helaas gaf zijn lichaam aan dat het zo niet verder kon. Daarna hebben Jan en Tonnie er nog 20 jaar het beste van gemaakt met, vanaf 1991, de wetenschap geen opvolger te hebben van eigen bloed.

Jan is samen met Tonnie niet bij de pakken blijven neerzitten en heeft als burger een nieuwe draai gevonden. Ze vinden dat ze het samen goed hebben en genieten met volle teugen van de lange vakanties en het bezoek van hun kinderen en kleinkinderen. Daarom stellen we met recht vast dat Jan van Coop van Cope Jan en van Jaan van d'n Hollander een echte Reuselnaar genoemd mag worden.